

Lineáris algebra

7. Feladatsor

1. Legyen V $GF(p)$ feletti n dimenziós vektortér!

- Hány 1-dimenziós altere van V -nek?
- Hány $n - 1$ -dimenziós altere van V -nek?
- Hány k -dimenziós altere van V -nek?

2. Hány darab $n \times n$ -es $GF(p)$ -feletti reguláris mátrix van összesen?

3. Bizonyítsuk be, hogy ha W_1, W_2 a V véges dimenziós vektortér két altere, akkor $\dim(W_1 + W_2) = \dim W_1 + \dim W_2 - \dim(W_1 \cap W_2)$!

4. Azt mondjuk, hogy egy $A \in M_n[R]$ mátrix **ortogonális**, ha $A^{-1} = A^T$. Egy R^n -beli vektorrendszer **ortonormált**, ha minden vektornak önmagával vett skaláris szorzata 1, a többi vektorral pedig skaláris szorzata 0.

Bizonyítsuk be, hogy egy A mátrix pontosan akkor ortogonális, ha oszlopvektorai ortonormáltak! Bizonyítsuk be, hogy sorokra is hasonló állítás igaz!

5. Legyen $A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 3 \\ 1 & 3 & -1 \end{pmatrix}$, $b = \begin{pmatrix} -4 \\ 0 \\ 4 \end{pmatrix}$. Határozza meg az A mátrix és az $[A|b]$ kibővített mátrix rangját $GF(2)$, $GF(3)$ és R felett! Mit mondhatunk az $Ax = b$ lineáris egyenletrendszer megoldhatóságáról mindhárom esetben!

6. Számítsuk ki az $f : (x, y, z) \rightarrow (x + y - 2z, x + z, 2x + y - z, -x - z)$ leképezés mátrixának rangját! Hány dimenziós f magtér és képtere? Adjuk meg a magtérnek és a képtérnek egy-egy bázisát!

8. Hány dimenziós alteret generálnak az alábbi vektorrendszerek?

Adjuk meg ennek az altérnek egy bázisát, illetve válasszuk ki ennek az altérnek egy bázisát a megadott generáló elemek közül!

- $[1, 1, -1, 0], [2, 1, 0, 1], [3, 2, -1, 1]$;
- $[1, 3, 2, 1], [0, 1, -1, 4], [1, 1, 1, 1], [-2, 1, 2, 1]$;
- $[1, 2, 1], [2, 3, 1], [-1, -2, 1], [0, -1, 3], [1, 1, 1]$;
- $[1, 1, 0, \dots, 0], [0, 1, 1, 0, \dots, 0], \dots, [0, 0, \dots, 1, 1], [1, 0, \dots, 0, 1]$;
- a valós polinomok vektorterében $\{p(x) \mid \deg p \leq 5, p(1) = 0, p(0) = p'(0)\}$;

9. Adjuk meg a mátrixát a következő lineáris leképezéseknek a megadott bázisban (vagy bázispárban)!

Adjuk meg a képtér és a magtér egy-egy bázisát!

a) $f(x, y, z) = (x + 2y - z, x - y + z)$ standard bázisban, illetve a $B'_1 = \{(1, 1, 0), (0, 1, 1), (1, 0, 1)\}$ és $B'_2 = \{(1, 2), (2, 1)\}$ bázispárban!

b) az $x = t, y = 2t, z = -t$ tengely körüli 90° -os forgatás a standard bázisban!

c) a 3×3 -as valós mátrixokon az $A \rightarrow A + A^T$ leképezés a standard bázisban!

10. Keressük meg a sajátértékeket és a sajátvektorokat, valamint a sajátaltèreket! Adjunk meg a sajátvektorokból álló bázist, ha van ilyen! Adjuk meg a leképezések(mátrixaik) karakterisztikus polinomját!

a) f az $x - 2y + z$ síkra való merőleges vetítés;

b) f mátrixa a standard bázisban:

$$\text{b1) } A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 & -1 \\ 1 & -1 & 1 & -1 \\ 1 & -1 & -1 & 1 \end{pmatrix} \quad \text{b2) } B = \begin{pmatrix} 5 & 6 & -3 \\ -1 & 0 & 1 \\ 1 & 2 & -1 \end{pmatrix} \quad \text{b3) } C = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$